

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2013/2169(INI)

24.1.2014

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

ulkoasiainvaliokunnalle

kidutuksen poistamisesta maailmasta
(2013/2169(INI))

Valmistelija: Marina Yannakoudakis

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston naisia, rauhaa ja turvallisuutta käsittelevän päätöslauselman 1325 (UNSCR 1325), kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW) ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (International Conference on Population and Development, ICPD) toimintaohjelman sekä Pekingin toimintaohjelman ja niiden tarkistuskonferenssien päätösasiakirjat,
- A. katsoo, että kidutukselle erittäin alttiita ryhmiä ovat naiset, lapset, pidätetyt, vangit, pakolaiset, turvapaikanhakijat, maan sisäiset pakolaiset, maahanmuuttajat sekä etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteetin perusteella syrjityt;
- B. ottaa huomioon, että naiset joutuvat todennäköisemmin seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan kidutuksen uhreiksi niin sodan kuin rauhan aikana;
- C. ottaa huomioon, että naiset ja tytöt kärsivät usein suhteettomasti väkivallasta ja erityisesti seksuaalisesta väkivallasta niin rauhan aikana kuin aseellisten selkkausten aikana;
- D. ottaa huomioon, että kidutus ja muu julma, epäinhimillinen tai halventava kohtelu tai rangaistus ovat kauheimpia ihmisoikeuksiin, ihmisarvoon ja ihmisen koskemattomuuteen kohdistuvia rikoksia nykymaailmassa;
- E. ottaa huomioon, että valtiot usein jättävät huomiotta tai kiistävät sukupuoleen perustuvan väkivallan ja estävät näin uhreja saamasta näiden tarvitsemaa apua ja suojelua tai väkivaltaan syyllistyneiden tuomitsemisen, ja että monissa tapauksissa tällaisesta väkivallasta ei ilmoiteta;
- F. ottaa huomioon, että naisten sukuelinten silpominen rikkoo kidutuksen vastaista YK:n yleissopimusta;
- G. ottaa huomioon, että naisten asemaa käsittelevä YK:n toimikunta vaati kivittämisen kieltämistä ja toteaa, että se on yksi kidutusmuoto;
- H. ottaa huomioon, että teloituksia ilman oikeudenkäyntiä sekä mielivaltaisia ja pikateloituksia käsittelevä YK:n erityisraportoiija on todennut homo-, bi- ja transseksuaalisten henkilöiden joutuvan helpommin väkivallan ja ihmisoikeusrikkomusten kohteiksi;
- I. ottaa huomioon, että kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisissa Euroopan unionin suuntaviivoissa, jotka saatettiin ajan tasalle vuonna 2012, määritetään naiset erityistä suojelua tarvitsevaksi ryhmäksi;

muistuttaa, että on tärkeää ottaa huomioon kidutuksen ja halventavan kohtelun sukupuolisidonnaiset muodot;

- J. ottaa huomioon, että kidutuksella on kauaskantoisia fyysisiä vaikutuksia ja mielenterveysvaikutuksia uhreihin;
1. kehottaa EU:ta varmistamaan tuen ehdollisuuden avulla, että kolmannet maat suojelevat kidutukselta kaikkia ihmisiä, mutta erityisesti naisia ja tyttöjä; vaatii komissiota tarkastelemaan uudelleen tukipolitiikkaansa kidutusta harjoittavien maiden osalta ja suuntaamaan tuen uhreille;
 2. on tyytyväinen komission tiedonannossa COM(2013)0833 ”Nollatoleranssi naisten sukuelinten silpomiseen” esitettyihin toimenpiteisiin ja muistuttaa tarpeesta johdonmukaistaa unionin sisäistä ja ulkoista politiikkaa tämän ilmiön osalta; korostaa kuitenkin, että EU:n olisi jatkuvasti tehtävä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa naisten sukuelinten silpomisen poistamiseksi; rohkaisee niitä jäsenvaltioita, joiden kansallisessa lainsäädännössä sitä ei ole vielä tehty, kriminalisoimaan naisten sukuelinten silpomisen kansallisessa lainsäädännössä ja varmistamaan, että asiaa koskeva lainsäädäntö pannaan täytäntöön;
 3. tukee kivittämisen kieltämistä ja korostaa, että kivittäminen on raaka kidutusmuoto;
 4. ilmaisee huolensa tapauksista, joissa on teloitettu mielenterveysongelmista tai oppimisvaikeuksista kärsineitä naisia;
 5. ilmaisee vakavan huolensa kuolemantuomion täytäntöönpanoa pidätettyinä odottavien naisten ja lasten oloista;
 6. tuomitsee kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan, erityisesti kunniamurhat, kulttuurisiin tai uskonnollisiin katsomuksiin juurtuneen väkivallan, pakkoavioliitot, lapsiavioliitot, sukupuoleen perustuvat murhat ja myötäjäiskuolemat; vahvistaa, että EU:n on kohdeltava niitä kidutusmuotoina; kehottaa kaikkia sidosryhmiä pyrkimään aktiivisesti kidutuksen estämiseen koulutuksen ja valistustoimien avulla;
 7. tuomitsee kaikki naisiin kohdistuvat kidutuksen muodot, jotka liittyvät syytteisiin noituudesta tai taikuudesta, joita harjoitetaan monissa maissa eri puolilla maailmaa;
 8. kehottaa kaikkia maailman maita, joita asia koskee, kieltämään pakkoavioliitot, erityisesti lasten osalta;
 9. myöntää, että kidutus on valitettavasti muuttuva ilmiö ja että YK:n ja EU:n nykyiset määritelmät ovat vanhentumassa; katsoo, että siksi on tärkeintä torjua uusien kidutusmuotojen kehittymistä, jotka kohdistuvat haavoittuviin ryhmiin, erityisesti lapsiin;
 10. tunnustaa tarpeen torjua uusia ja kehittymässä olevia kidutusmuotoja, joissa hyödynnetään tietotekniikkaa, kuten naisten ja lasten henkistä kidutusta ja häirintää internetin ja sosiaalisen median kautta;

11. suhtautuu myönteisesti Rooman perussäännön asteittaiseen ja innovatiiviseen lähestymistapaan, jossa seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, mukaan lukien raiskaus, seksuaalinen orjuuttaminen, pakkoprostituutio, pakkoraskaudet, pakkosterilointi tai muu yhtä vakava seksuaalisen väkivallan muoto, katsotaan kidutusmuodoksi ja sellaisenaan sotarikokseksi ja rikokseksi ihmisyyttä vastaan; on tyytyväinen myös kansainvälisen rikostuomioistuimen uhrien tukirahaston täytäntöönpanemiin ohjelmiin, jotka koskevat kidutuksen uhreiksi joutuneiden naisten kuntouttamista erityisesti konfliktin jälkeisissä tilanteissa;
12. kehottaa Euroopan unionia tukemaan edelleen demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen kautta erityisesti ohjelmia, joilla pyritään tukemaan ja kuntouttamaan kidutuksen uhreiksi joutuneita naisia ja erityisesti seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneita naisia konfliktin jälkeisissä tilanteissa;
13. kehottaa valtioita tuomitsemaan jyrkästi naisiin ja tyttöihin kohdistuvan kidutuksen ja väkivallan aseellisissa selkkauksissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa; tunnustaa, että seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta vaikuttaa sekä uhriin ja väkivallasta selviytyneisiin että näiden sukulaisiin, yhteisöihin ja yhteiskuntiin, ja kehottaa toteuttamaan tehokkaita vastuullistamistoimia, muutoksenhakukeinoja ja oikeussuojakeinoja;
14. korostaa, että oikeus koulutukseen on ihmisoikeus ja että lukutaidottomuuden kitkeminen, tasavertainen pääsy laadukkaaseen koulutukseen, myös sukupuolivalistuksen saaminen, sekä sukupuolten välisen kuilun kurominen umpeen koulutuksen kaikilla tasoilla voimaannuttavat naisia ja tyttöjä ja edistävät näin osaltaan naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan kaikkien muotojen poistamista;
15. vaatii EU:ta kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeuskeskusteluissa
 - a) katsomaan järjestelmälliset raiskaukset aseellisen selkkauksen aikana sotarikokseksi ja vaatimaan niistä sen mukaisia rangaistuksia,
 - b) katsomaan järjestelmällisen tai laaja-alaisen sukupuoleen perustuvan kidutuksen ihmisyyden vastaiseksi rikokseksi ja vaatimaan siitä tämän mukaisia rangaistuksia,
 - c) tunnustamaan sukupuoleen perustuvan kidutuksen rikokseksi ja ehkäisemään uudelleen uhriksi joutumisen,
 - d) tarkastelemaan kaikkein haavoittuvimpien uhrien, erityisesti naisten ja tyttöjen, erityisiä tarpeita,
 - e) varmistamaan, että uhrit saavat oikeutta ja
 - f) edistämään sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemistä ja tutkimista sekä syytteiden nostamista sukupuoleen perustuvasta väkivallasta;kehottaa myös edistämään kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ratifioimista ja täytäntöönpanoa sekä varmistamaan, että kysymys kidutukseen ja epäinhimilliseen tai

halventavaan kohteluun syyllistyneiden rankaisemattomuudesta on oleellinen osa rauhanneuvotteluja ja että naisten asemaa kyseisissä rauhanprosesseissa edistetään;

16. kehottaa EU:ta rohkaisemaan valtioita, jotka eivät ole sitä vielä tehneet, ratifioimaan ja panemaan täytäntöön YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen ja Rooman peruskirjan sekä sisällyttämään niiden sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevat määräykset kansalliseen lainsäädäntönsä;
17. pitää ratkaisevan tärkeänä, että kansallisilla syyttäjillä ja tuomareilla on valmiudet ja asiantuntemusta saattaa henkilöitä tosiasiallisesti syytteeseen ja syyttää näitä oikeudessa sukupuoleen perustuvista rikoksista;
18. ilmaisee huolensa oletettavasti tai tosiasiallisesti homo-, bi- ja transseksuaalisiin henkilöihin kohdistuvista ihmisoikeusrikkomuksista;
19. katsoo, että transseksuaalisten naisvankien sulkeminen miesvankien joukkoon on julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa eikä sitä voida hyväksyä;
20. painottaa tarvetta ottaa huomioon pidätettyjen naisten sukupuolisidonnaiset tarpeet kaikissa vankiloissa sovellettaessa asianmukaisia kansainvälisiä ja kansallisia normeja;
21. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan YK:n vankien kohtelua koskevien vähimmäissääntöjen täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa, että vankien ihmisarvo kunnioitetaan ja että heidän perusoikeuksiaan ja takeita niille kunnioitetaan, ja että varmistetaan, että näiden sääntöjen soveltamista laajennetaan kaikkiin paikkoihin, joissa vapaus riistetään, myös mielisairaaloihin ja poliisiasemille;
22. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan naisvankien kohtelua ja ilman vapaudenmenetystä toteutettavia toimia koskevia YK:n sääntöjä (Bangkokin säännöt) kansainvälisten standardien vahvistamiseksi naisvankien kohtelussa siten, että otetaan huomioon näiden terveydentila, sukupuolisensitiivisyys ja lasten hoito.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	23.1.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 18 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann